1915. Székesfehérvár, XXII. évfolyam, 157. szám. Kedd, julius 13.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 hóra	1 K.	1 hóra	1·50 K.
¼ évre	3 K.	¼ évre	4·50 K.
½ évre	6 K.	½ évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
TELEFON 206
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Baranyay Lajos.

Több bölcsességgel.

Az aratás munkája megindult és az eddigi kilátások szerint reménykedhetünk, hogy kellően megállapitott intézkedések és azoknak pontos végrehajtása és betartása mellett a közfogyasztás terén a jövő évi termésig nem lesz hiányunk semmiben s ezenfelül Ausztriának is igen jelentékeny gabonamennyiséget bocsáthatunk rendelkezésére.

De hogy elég termésünk lesz, az egymagában még nem nyújthat teljes megnyugvást. Ha az elosztás munkáját nem végzik a szükséges körültekintéssel, energiával és hozzáértéssel, a legnagyobb bőség mellett is sulyos zavarok, fennakadások következhetnek be az ellátás körül ugy a termelők, mint a fogyasztók kárára. Szomoru tapasztalataink vannak erről a most lefolyt hónapok élelmezési nyomoruságainak eseteiből. Dacára a mult esztendő silány termésének, sok átszenvedett közfogyasztási mizéria elkerülhető lett volna, ha az intézkedések kellő időben és átgondolással történnek és főként, ha a rendelkezések végrehajtására hivatott szervek nem bizonyultak volna e feladatuk teljesitésénél annyira gyengéknek. A városi polgárságot hónapokon keresztül valósággal koplaltatták és ime, most sorban kerülnek elő a községekben a kisebb-nagyobb eldugott gabonakészletek, a városi pincékből az elrodhadt burgonya, az elromlott zsir nagy tömegei.

Az idei termésnek megfelelő elosztása, vagyis a népnek lisztel, azaz kenyérrel való ellátása még fontosabb feladat lett azáltal, hogy előreláthatóan hosszabb időre a hust is részben a kenyérnek kell pótolnia. A husfogyasztás csökkentése egyelőre egyenesen közérdek, annál inkább nagyobb körültekintésre van szükség az ország kenyérkérdésének megoldásánál. Tehát több bölcsességgel végezzék, mint eddig.

A világháboru.

Varsó sorsa.

A harctéri események erős rohammal haladnak előre és az oroszok elleni háboru pár napi csendesebb állapota ebben a rohamban csak pillanatnyi pihenőt jelent. Az oroszok érezik már, hogy az uj seregcsoportositások, ellentámadások jelentős eredményeket részükre nem szerezhetnek és most már Varsó feladására készülnek. Nem is titkolják, hogy Varsót kiüritik, sőt az orosz katonai cenzura a pétervári lapoknak megengedte, hogy Varsó feladásáról irjanak.

A lapok élnek is az alkalommal és az esetet összehasonlitják a Lembergből való elvonulással. A bankok már költöznek Varsóból, a lakosság vagyonosabb része is eltávozott. A letartóztatottakat és a fogházak lakóit Moszkvába vitték.

Egyébként a pétervári lapok mindent megtesznek, hogy az orosz vereségeket szépitsék, de a közönség már nem bizik a félrevezetésre szánt tudósitásokban és ha azt olvassa, hogy Varsót kiüritik, akkor teljesen tisztában van a valóságos helyzettel.

A felsült olaszok.

Háboru még oly hajmeresztő, komikus epizódokkal nem bővelkedett, mint az olaszok mostani hadviselése, mely gyalázatos hitszegésből keletkezett és minduntalan a nevetségesség árkába bukik. Mig a kudarcok sorozata éri az olasz hadsereget a csatamezőn, és a holttestek garmadái emelkednek mint boszuért kiáltó oszlopok azok ellen, akik a szükségnélküli háborut előidézték, azalatt egy-egy humoros eset deriti a távoli szemlélők kedélyét.

Ilyen most legujabban az, hogy az olaszok, akik borzasztó izgatottan várják a francia repülőgéprajt, mely segitségül igérkezett, hatalmasan ünnepeltek egy férfiut, aki repülőgéppel érkezett és aki azt mondotta, hogy őt Andreének hivják. Tyukkal, kaláccsal etették, banketteken ünnepelték és végül megjelent lakásán az olasz policia és letartóztatta. Tudniillik kitünt, hogy az ünnepelt férfiu nem volt Andreé, nem is volt idegen, hanem egy közönséges olasz svindler volt, aki az olasz hadvezetőségnek a francia segitség várását használta fel arra, hogy megpumpolja a kincstárt és ünnepeltesse tiszteletre legkevésbé sem méltó személyét.

Nagyon szégyenlik az esetet és csak az vigasztalja az olaszokat, hogy a svindler olasz és nem idegen. Tulajdonképpen korántsem követett el oly nagy vétket, mint azok a népbolonditók, akik az ártatlan emberek tömegeit a háboru vágóhidjára kergetik.

Ezeknek a elvetemülteknek az izgatása most sem szünetel. Az emberi tisztességet mindennap arculcsapják. Ujabban arra vetemedtek, hogy Principet és a többi sarajevói gyilkosokat ünnepelték a sarajevói gyilkosság évfordulója alkalmából, mint az „emberiség jótevőit".

Ez az ünneplés igen jellemző adatnak marad a történelem részére az olasz hitványság bizonyitására.

Az északi harctéren

ma is csend volt, minden élénkebb harci tevékenység nélkül. Az oroszok miután hiába kiséreltek meg a Kraszniktól északra eső területen az osztrák és magyar hadsereg frontját áttörni, a legutóbbi huszonnégy órában nem vállalkoztak döntő akcióra. Minthogy pedig a Visztulától le a besszarábiai határig huzódó egész arcvonalon aránylag nyugalom van, ugy látszik, hogy az oroszok, ámbár erős tartalékokat vetettek a küzdőtérre, a lefolyt harmadfél hónap alatt szenvedett sulyos veréseiket után óhajtják a nyugalmat, a melyre rászorultak.

Az olasz harctéren

nincs semmi különösebb változás.

A francia

támadásokat súlyos veszteségeket okozva a németek ujból visszaverték.

Honvédhősök ünneplése.

Kedves ünnepség keretében folyt le vasárnap délelőtt a 17. honvédgyalogezred kitüntetett és jelenleg itthon tartózkodó tisztjeinek és közlegényeinek éremfeltüzése a Vásártéren. Az ezred a Vásártéren volt felállitva, külön a az önkénteseknek hatalmas csapata, elől pedig a tisztikar.

Az éremfeltüzési ünnepséget a 35. gyalogezred zenekarának császárhimnusa vezette be, amely után *Bilkei* Ferenc plébános a következő lelkes beszédet intézte a katonasághoz:

Hős katonák! Édes testvéreink! Tombol a háboru vihara, dübörögve bömbölnek az ágyuk, csattog a fegyver, szikrázik az acél, milliók és milliók csatakiáltásába százmilliók nyögése, imádsága, sóhajtása vegyül. Patakzik a vér, sok könny hull a szomjas földre.

A pokol fölszabaditotta minden láncravert ördögét, fék nélkül rohan a gyülölet, éles karmait vágja az emberek husába a sárga irigység s a halál belevigyorog a világba koponyájának üreges szemeiből.

Mit akartunk mi?

Élni, becsülettel, a munkánkból, a véres verejtékkel megszerzett vagyonunkból.

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék szines zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Ágy- és asztalteritők, szőnyeg- és matracszövetekből. OLCSÓ szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

Mit akartunk? Egy szabad, független Magyarországot, ahol az Isten után, a fölkent koronás király után a hit, a becsület lesz az úr. S ellenségeinket felfűtötte a gyűlölet ördögi lángja s kimondták, hogy: Magyarország! neked élned nem szabad. Magyarország! osztozni fog földeden, házadon, apáid örökén a királygyilkos szerb, a szolgaság láncán cammogó muszka, Európa viperája, az olasz, ugy mint ahogy Krisztus Urunk köntösén osztozkodtak a pogány poroszlók.

Katonák! Kétszer nehezedett ránk a muszka erő borzasztó sulya, szeptemberben és husvétkor, akkor marcangolta szép Magyarország szivét a rémséges kérdés, mint a hétfejü sárkány: lesz-e annyi erőnk, hogy ellenük tudunk állani. Ó én borzasztó képeket láttam akkor; láttam, miként rohan az orosz kozák a Kárpátok lejtőiről lefelé a magyar Alföld virágos rónáira. Hallottam a kozák lovak patkóinak csattogását az ős királyi Fehérvár utcáin, láttam mint gyulad fel egyik utca a másik után, hogyan ég a templom, hogyan dölnek le a tornyok, hogyan menekülnek az asszonyok hátukra kötve, amit hirtelen összekapni tudtak, karjukon apró csecsemőikkel.

Mindez nem történt meg.

Nem engedte meg a magyarok nagy Istene és Isten segitsége után nem engedték a mi vitéz magyar katonáink.

Katonák! Magyar katonák! Ti diadalmas hősök, ti aranyos, dicsőséges, virágai szép magyar hazánknak! Titeket adott nekünk a magyarok nagy Istene, hogy védelmezői legyetek a mi drága kedves magyar hazánknak. Ti állottatok 10 keserves hónapon keresztül a Kárpátok bércein, ti koplaltatok, ti álltátok a 20—30 fokos hideget, a sárt, a vizet, a jeget.

Katonák! Azt a földet akarták földarabolni, amely a tiétek, amelyért apáitok fáradtak, azt a helyet akarták feldulni, ahol őseink siri nyugalomban pihennek az ákácfák árnyékában, a ti feleségtekre, a ti anyátokra, a ti gyermekeitekre akarták ráhozni a hóditó mocskos gyalázatát. Nem tehették! mert ott álltatok ti, a világ első katonái a vörös ördögök, a kemény csontu, a szikrázó szemű magyar bakák.

Áldjon meg benneteket a magyarok nagy Istene! áldjon meg mind a két kezével, áldjon meg hosszu, dicsőséges és áldásos élettel valamennyiteket.

S most mikor kitüntetve látunk benneteket, amikor a felsőbb parancsnokság elismerése alapján vitézségtekért, hősi magatokviseleteért, élelmes, furfangos, okos leleményességtekért szivetek fölé tüzik az elismerés jelét, vegyétek tudomásul, hogy a ti büszkeségtek a mi büszkeségünk, a ti örömötök a mi örömünk, a ti boldogságtok a mi boldogságunk. Emeljétek föl a fejeteket, feszitsétek ki a melleteket, amit a magyar katona kap, azt nagyon meg kellett érdemelnie, mert ezt az árva nemzetet mindig csak akkor szokták megbecsülni, amikor az érdemeit, a vitézségét, erényeit már a a fényes csillagok is irigykedve nézik. Tudjátok meg, hogy Székesfehérvár szab. kir. város történetéből ebben a pillanatban ezer esztendő tekint rátok. Ezer esztendő küzdelmekben, diadalokban, vitéz királyai és hősei porladnak itt körülöttünk s azoknak a szelleme ölel ma körül benneteket, mint a hősök utódait.

Áldjon meg benneteket a magyarok nagy Istene, a boldogságos Szűz Mária. Példátok lelkesitse, tüzelje a nemzetünk igazaiért küzdő hősöket, hogy kivivjuk a független dicsőséges, győzedelmes Magyarország végső diadalát.

Ezt adja meg nékünk a magyarok Istene.

A beszéd végeztével *Tattay* ezredes mondott lelkes buzditót s a következők mellére feltüzte a kitüntetéseket:

Lendvay Oszkár századosnak és dr. *Nagy Isrván* főhadnagynak a hadiékitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztat, dr. *Jámbor József* és *Antal Sándor* főhadnagyoknak a Signum Laudist. *Kovács Pál* szakaszvezetőnek a bronz vitézségi érmet, *Cséplő Lajos* tizedesnek a II. oszt. ezüst érmet, *Vörös Károly* 14 éves tizedesnek a bronz-érmet és *Berta Sándor* kürtösnek a bronzérmet.

Az aktus végeztével a zenekar a hymnuszt játszotta, mire az ezred a kitüntettek előtt diszelvonulást rendezett.

Fejérvármegye hadikölcsönjegyzése.

Fejérvármegye, dicséretére legyen mondva, a hadikölcsön jegyzéseknél megtette a hazafias kötelességét. Az alábbi kimutatás szerint a vármegye közönsége megértette kötelességét és oly nagy összeggel járult a haza olárára, amellyel kétségkivül az első vármegyék között áll. A második hadikölcsönre 1.277.381-koronával jegyzett többet, mint az elsőre.

Járások szerint a hadikölcsönjegyzések eredménye a következő:

Székesfehérvári járás: I. hadikölcsönre 1480.825 kor. II. hadikölcsönre 1661.675 kor.

Móri járásban: I. hadikölcsönre: 402.300 kor. II. hadikölcsönre 691.850 kor.

Adonyi járásban: I. hadikölcsönre 1374.460 kor. II. hadikölcsönre 1680.307 kor.

Sárbogárdi járásban: I. hadikölcsönre 530.150 kor. II. hadikölcsönre 1308.750 kor.

Váli járásban: I. hadikölcsönre 2611.640 kor. II. hadikölcsönre 1.739.174 kor.

Többjegyzés 1277.381 kor.

Összesen jegyeztek a I. hadikölcsönre 5864.365 kor. II. hadikölcsönre 708.176 kor.

A fényes eredmény elsősorban kétségkivül gróf Széchenyi Viktor főispán érdeme, aki fáradságot nem ismerve lelkesitett a jegyzésre. Beutazta ugyszólván a vármegye összes községeit, s mindenütt buzditotta a népet a hazafias kötelesség megtételére. Hogy munkájának minő eredménye lett, mutatja az a hatalmas összeg, az a sok millió, amelyet összehoztak a hadikölcsönre. A főispán mellett a községek papjai, jegyzői és tanitói is minden tehetségükkel, hazafias lelkesedésükkel résztvettek a hadikölcsön jegyzésben. A vármegye népének hivatott vezetői tehát megtették azt a kötelességet, amelyet a háboru kivánt tőlük.

Tűzoltókra van szükség.

Székesfehérvár önkéntes tűzőrsége szintén nyomasztóan érzi a háborut. A legtöbb tagja a harctéren van, s az itthonlevő néhány tüzoltó kevés a város tüzbiztonsága érdekében. Különösen most, a nyár alatt több tüzoltóra volna szükség, mert a barákktáborokban állandó őrséget kell tartani, mivel tüzveszélyesek. Simon Sándor rendőrfőkapitány, a tüzoltók főparancsnoka egy igazán ügyes ideával akar segiteni a hiányon.

Felhivja a város ifjuságát, hogy jelentkezzék tüzoltónak. A középiskolák VII—VIII. osztályu növendékeit is felveszik. Remélhetőleg tömegesen fognak jelentkezni.

TÁRCA.

A szaharai dünákon.

Irta: Ágoston Mihály.

Ez vezet bennünket az élet felé, a viz felé, cik-cakkos nagy kanyarulatokban, hogy utba ejthessük azt a nehány kutnak csufolt s possadt, piszkos vizzel telt medencét, ami itt a halál fojtogató szárazságához képest mégis csak üdeség, élet — viz.

A két medencét, amit eddig elértünk, üresen kiszáradva találtuk. Csalódottan folytattuk tehát utunkat.

A déli pihenőt arra használták fel a karaván tagjai, hogy a karavancsapástól oldalt megindultak vizet kémlelni: hátha valami vizmedencére akadnak, melyet a marokkói kereskedők rejtettek el a szembejövő karaván elöl.

Bu-Imzet és Si-ben-Arif a karaván vezetői lóra ültek, hogy kikémleljék a tuaregheket. A tuareghek ugylátszik támadásra készülnek, mert az éjszaka óta nyomuk veszett. Kutyáink sem tudnak tájékozódni felőlük.

Egy kutyánk az éjszaka ismét eltünt, de a tegnap eltünt két kutyánk egyike, véresen és rettenetesen összemarva visszajött.

A tuareghek harcosa, akit a szenegáliak teritettek le, már reggel 8 óra óta vivódik a halállal. A hatalmas és mindent lègyőző erő, a halál, lassanként diadalmaskodik csak az élet fölött. Rettenetes nézni ennek a félvad, pusztai embernek az agóniáját. Orvosunk reggel óta nem mozdult el mellőle, de minden fáradtsága hasztalan. Kilenc órakor egy pillanatra magához tért s megvetőleg tolta el magától az orvost. Erthetetlen szavakat suttogott maga elé. Bu-Imzet megkérdezte tőle, hogy van-e valami kivánsága, mire ő tagadólag intett.

— Ne félj tőlünk, mi az ellenségeinket is becsüljük — mondta neki tuaregh nyelven Bu-Imzet.

Ez láthatólag jól esett neki s mélyen felsóhajtott.

— Vizet.

Bu-Imzet megitatta egy kulacsból, aztán elhaló hangon beszélni kezdett:

— Meghalok és nem láthatom Zumát . . .

— Valamit üzensz neki? — kérdezte Bu-Imzet.

A haldokló lehunyta szemeit és szakadozott hangon mondta:

— Te nem beszélhetsz vele Sidi, mert te az ellenségé vagy . . . aki a gyaurok barátja, az nem beszélhet Zumával! . . . Allah Abgar! . . . Allah: . . . Allah! . . .

Ezzel elhallgatott.

Kapitányunk Bu-Imzet által tudomására akarta adni, hogy az ainzefrai kórházba szállittatja, de akkora már ujra elvesztette eszméletét, melyet vissza sem nyert többé.

Az ebédhez hozzá sem nyultam. Lacroix caporalnak adtam az ebédemet egy pipa dohányért. Már reggel óta erős hányási ingereim vannak, sokszor összeborzongok, a szó legteljesebb értelmében szenvedek. Az orvos a convoihoz küld, s orvosságot ad. Lacroic caporal s szerelvényemet és az öszvéremet veszi gondjaiba. Horu kapitány megláto gat a convoinál s a parancsban 2 napi felmentést ad.

Elalszom és csak déltájban ébredek fel, amikor utnak indulunk. Kissé jobban érzem magam s sapkámat jól a fejemre huzva, felülök az öszvéremre.

Amig aludtam, különös és aggasztó dolgok történtek. A karaván tagjai közül u. i., akik nehány órával előbb vizet kémlelni mentek a dünák közé, egy ember eltünt. Ezt valószinüleg a tuareghek fogták el, akik időközben ujra a karavánunk közelébe férkőztek. A másik dolog, ami még aggasztóbbnak tünt fel, az volt, hogy Bu-Imzet és Si-ben-Arif a karavánunk vezetői még mindig nem érkeztek vissza szemleutjokról. A megbeszélés szerint ugyan délután két óráig utol kell bennünket érniök, de a vállalkozás veszélyessége — bármenyire otthon voltak is ők ebben a homokországban — mégis csak komoly aggodalomra adott okot.

A tuaregh harcos holttestét a délutáni pihenőnél temetik. Fél órája lehet, hogy meghalt.

(Folyt. köv.)

Honvéd-temetés.

A 17. honvédgyalogezred tisztikarának nevében Hermann Géza százados küldte a harctérről az alábbi kedves sorokat a Fejérmegyei Naplónak:

Népek csatája? . . . Reánk magyarokra nézve csakugyan az! . . . Mi ott vagyunk . . . egész nemzetünk . . . elsőtől az utolsóig . . .! Ott vagyunk nemcsak karral, de fajunknak minden értékével és erényével. Ez az idő mindenha tükör lesz előttünk, amely a nemzet arculatát igaz mivoltában, egészében fogja mutatni. Forrása lesz az önismeretnek, öröktüz új lángok gyujtására, családoknak büszke tradició, a nemzetnek dicső történelem . . . !

Gyüjtsük és őrizzük meg emlékeit! A leveleket, népdalokat, háborus mondásokat, verseket és a néplélek mélyén termett egyéb csillogó gyöngyöket . . .

Egy verset mutatunk be az alábbiakban, a melyet egy egyszerü falusi ember szerzett a lövészárokban. Megható téma: honvéd bajtársak temetése. Nem csiszolt művészi alkotás, de a történelem lehellete lüktet benne. Testvére a Tinódi Lantos Sebestyén krónikás szerzeményeinek és a kuruc kesergőknek. Megismerésre és megőrzésre méltó történelmi emlék.

A honvéd bajtársak halála igy esett: A sokat emlegetett Oporvölgyének egyik fontos magaslatát: Tatarowkát és a hozzácsatlakozó Rozaniecki-patak völgyét a székesfehérvári 17. honvéd menetezred tartotta megszállva. Álló harc volt, védekezés szemben álló és sürün támadó orosz túlerő ellen. Hetek multak el veszteség nélkül. Váradi Géza ezredes, az ezred parancsnoka, példaképe a kitünő magyar főtisztnek, nagy szeretettel vigyázott embereire.

Mesteri lövészárok, védőművek készültek az ezredes utasitására.

A kietlen hegyen csakhamar otthonos biztonsággal rendezkedtek be a honvédek.

De akiknek becsületes harcban, sürü ágyuzásokkal sem tudtak komolyan ártani az oroszok, azoknak egy szomoru emlékü éjszakát mégis tudtak szerezni — orvtámadással.

Egy előretolt őrséget az éj és a sürü bozót leple alatt csuszvamászva sikerült megközeliteniök és annak két emberét, Nyári Istvánt és Szabó Istvánt elejteniök.

A dolog nem maradt boszulatlan: Várady ezredes fölhivására másnap önként jelentkezett csapat a foglyok bemondása szerint negyvenfőnyi veszteséget okozott az orvtámadóknak. A halottaknak pedig a kegyeletes érzés fejlesztésére mindenkor gondot fordító ezredes hősökhöz méltó temetést rendezett.

De erről had szóljon *Balla* Menyhért őrvezető az. ő költői nyelvén. Mi csak a helyesirást illető változtatásokat tettük a népköltő szerzeményén.

Temetés.

1915. április 29.

Temetés van Tatarowka völgyébe:
Hős halált halt az ezred két vitéze.
Szabó István, Nyári István a neve . . .
Tatarowka völgye könnyel van tele.

Család, szüle nem volt tőlük itt jelen,
V égső utjuk nem volt azért disztelen.

Két koporsót emel tizenkét honvéd,
Főtisztikar megy utána: Óh — mi szép!

Blum tábornok a koporsót követte,
Ezredes ur, jó Várady, mellette,
A tisztikar bánatosan utánna
Van-e köztük, kinek szive ne fájna?

A koporsót letették a honvédek,
Tisztelendő szent atyánk most fellépett:
Búcsut mondott családhoz és hazához,
Kisérőhöz és minden jó bajtárshoz.

Szent az a hely, hová őket temettük,
Gyepes sirhant domborodik felettük.
Patak mellett, öreg fenyők tövében,
Rozánka-táj . . . Tatarowka völgyében.

Isten veled kedves család, jó szülő,
Idegenben van tetemünk kihülve.
A hazáért hősi halált szenvedtünk,
Imáitok mondjátok el érettünk!

Hőn imádott kedves nőnk és gyermekeink,
S kit itt hagytunk, édes, kedves szüleink:
Ne sirjatok, ha bús hirünket halljátok:
Szellő szárnyán lelkünk eljár hozzátok! . . .

Balla Menyhért, őrvezető.

A rokkant katonák járandóságai.

A háboru rokkant katonáinak járandóságai a következők:

Évenkinti nyugdij gyalogosoknak 72 korona, őrvezetőknek 96 korona, tizedeseknek 120 korona, szakaszvezetőknek 144 korona, őrmesternek 168 korona, törzsőrmesternek 192 korona. Az országgyülés fönti összegekhez a következő ideiglenes segélyt állapitotta meg a rendfokozatra való tekintet nélkül: azon esetben, ha a rokkant keresőképessége 20—50 százalékkal csökkent, 60 korona, ha 50—100 százalékkal csökkent, 120 korona, ha a rokkant minden munkára képtelen, 180 korona. A rokkant törvényes felesége részére évi 60 korona, a rokkant minden (házasságon kivül is született) gyermekének 60 korona, a rokkant apja, anyja vagy nagyszülői után egyenként 60 korona, illetve 120 korona. A harctéren elesettek, eltüntek vagy meghaltak után fizetendő járandóságok a „Külügy-Hadügy" szerint a következők: Az elesett özvegye és árvái részére járó törvényes évi nyugdijak:

Rendfokozat	Özvegyi nyugdij	Nevelési járulék az apáttan árváknak	Nevelési járulék a szülőtlen árváknak
gyalogos	108·—	48·—	72·—
őrvezető	144·—	47·—	72·—
tizedes	180·—	48·—	72·—
szakaszvezető	216·—	48·—	72·—
őrmester kisebb illetékkel	270·—	48·—	72·—
őrmester nagyobb illetékkel	360·—	48·—	72·—
törzsőrmester	450·—	48·—	72·—

Ezenkivül az özvegyek és árvák ideiglenes évi segélyt kaphatnak, tekintet nélkül a rendfokozatra. A segély az özvegy részére 120 korona lehet és a gyermekek járuléka 12 koronától 36 koronáig változik.

Grasszálnak a tolvajok.

A tolvajok ugyancsak folytatják a szokásos nyári munkájukat. Minden héten egész csomó betörést, lopást követnek el. A legujabb büntényeik a következők:

Molnár Istvánné Budai-uti lakostól a hatósági husszéknél a kézitáskájából 20 koronát emeltek el.

Szkalka Józsefné Halász-utca 10. sz. alatti lakostól egy aranyórát és 2 aranygyürüt loptak el. *Csurgai Horváth* György a szőlőjében permetezett. Mig egy rövid időre távozott, ellopták a permetezőjét. Özv. *Nagy* Jánosnétól (Vendel-u. 11.) 70 korona értékben pedig tyukokat loptak. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

HIREK.

— **Katonai kinevezések.** *Angyalossy* Egon Hindenburg-főhadnagy századossá lépett elő. — *Skoff* Dezső főhadnagy, a székesfehérvári áll. méntelep katonai osztagánál (beosztva a bosznia—herczegovinai méneskarhoz) századossá neveztetett ki. — A cs. és kir. 4-ik huszárezrednél gróf Zichy Nándor tartalékos százados, vármegyei nagybirtokos dicsérő elismeréssel lett kitüntetve. — A m. kir. 17-ik honvédgyalogezrednél kapuvári *Tóth* Béla és *Szabó* Pál századosok őrnagyokká *Czakó* Ferenc tanár, a helybeli kórházba beosztott tartalékos hadnagy főhadnaggyá léptek elő.

— **A hadikórházak felülvizsgálása.** Marenzi Frigyes táborszernagy Székesfehérvárra érkezett a hadikórházak megtekintésére.

— **Önként jelentkezett.** *Lipcsei* Lajos városi tanácsos önként jelentkezett katonai szolgálatra. A honvédelmi minisztérium a jelentkezést elfogadta s a hadnagyi rangot saját kérelmére visszaadta neki.

— **Előléptetések.** *Farkas* Gyula Fehérvármegye és Székesfehérvár tb. főállatorvosa, 17. honv. népfelkelő parancsnokság nyilvántartásában népfelkelő állatorvossá, *Mészáros* Lajos 17. honvédgyalogezredbeli tart. hadnagy főhadnaggyá, *Tarján* Géza 17. népfelkelő gy. e.-beli hadnagy főhadnaggyá léptek elő.

— **Hőseink.** Pomp Ottó 69. gy. e.-beli hadnagy számvivő az ellenséggel szemben vitéz magatartása elismeréseül a legfelső dicsérő elismerésben részesült.

— **Gázol az autó.** Selymes Német József ujvári lakost és Halmosi István pákozdi lakost a Budai-uton a II. 725. számu autó elütötte. Mindkettő súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Hindenburg-ezredének veszteségei.** A 206 veszteségi lista szerint Hindenburg-ezredének tisztvesteségei a következők: *Bencsik* János, *Straliczki* László és *Taier* Béla hadapródjelöltek hősi halált haltak. *Kovács* Béla tartalékos hadnagy, *Lőwy* Henrik zászlós, *Metz* János hadapród, *Neubauer* Károly főhadnagy, *Polczer* Lajos hadapród, *Schwartz* Mór tartalékos hadnagy, *Szabó* Béla tartalékos hadapród, *Szokolai* János zászlós, *Tarr* József hadapród és *Váradi* Istváv zászlós pedig megsebesült.

— **Az ipartestület közgyülése.** A székesfehérvári ipartestület vasárnap tartotta rendes közgyülését Say Ferenc épitész elnöklete alatt. Az alapszabályok módositását a miniszter helybenhagyta. A közgyülés a titkár, pénztáros és jegyzői jelentéseket egyhangulag tudomásul vette. A választmányból 19 tagot sorsoltak ki és választottak meg ujra a következő változással: Csucs István helyébe Rédei Gézát, Pál József helyébe Horváth Károlyt választották meg. Say Ferenc elnök beadta lemondását. Polgár cipész a közgyülés nevében kérte az elnököt, hogy ha már elhatározása megváltoztathatatlan is, legalább a háboru alatt tartsa meg az elnökséget, Say hogy a közóhajnak engedjen, beleegyezett. Berveiler inditványára a hosszu és fáradhatalan munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak az elnöknek.

— **Nagy jégeső Adonyban.** Szombaton délután 5—6 óra között rettenetes jégeső pusztitott Adony közelében. A szőlőket, kertivetményeket teljesen tönkretette, a gabonákban is érzékeny kárt okozott. A határban dolgozó embereknek fejét a nagy jégdarabok bezuzták, s nem egy sulyos sérüléssel került haza. A kár oly nagy, hogy a községbeliek sirva fakadtak a nagy pusztitás láttára.

— **Hősi halál.** A vármegye újabb hősi halottai: Lengyelországban: Steiner János csákvári sürletésü 69. gye. gyalogos m. évi december 20, Rézmann András isztiméri sz. 69. gye. póttartalékos december 10-én, Kutschera Mihály balinkai sz. 69. gye. tartalékos dec. 4, Németh József magyaralmási sz. 69. gye. póttartalékos dec. 9, Hodolics József pusztavámi sz. 69. gye. póttart. dec. 9, Dobai József csákvári szül. 69. gye. pótt. dec. 8, Viczina János fehérvárcsurgói sz. 69. gye. pótt. dec. 20-án. — Galiciában: Müller János móri sz. 69. gye. márc. 24-én és végre Szerbiában: Kecskés György fehérvárcsurgói sz. 69. gye. nov. 10, Gólicz András pusztavámi sz. 69. gye. november 11-én.

Fischof Lajos Hindenburg-ezredének önkéntes tizedese, junius hó 19-én a lembergi csatában hősi halált halt.

— **Öngyilkosság.** Német Benedek csákvári földmives folyó hó 9-ikén reggel 6 órakor kiment a Kotló szőlőhegyen levő földjére s a boltozatba vert szegre erősitett kötélen felakasztotta magát. Az öngyilkost öt év óta gyógyithatatlan betegség kinozta, miért is több izben hangoztatta, hogy véget vet életének.

— **Nincs cukorhiány.** A pénzügyminisztériumnak most közzétett kimutatása szerint az idei kampányban, 1914 szeptember 1-től bezárólag 1915 május hó végéig, a magyarországi cukorgyárakban 3,379. 222 mm. fogyasztási cukor termeltetett, vagyis 479 804 mm val kevesebb, mint az előző kampányban, A cukorgyárakból és szabadraktárokból elszállitatott lefizetés mellett 1,361.304 mm. (299.089 mm.) az adó lefizetése nélkül a vámvonalon át leendő kivitelre 392.695 mm. (1,660.168 mm.) Maradt készletben május végén fogyasztásra 1,668.316 mm. cukor, vagyis 274 991 mm-val több, mint a mult év hasonló időpontjában. Ezenkivül, minthogy export alig volt, május végén még 599.170 mm. nyers cukor volt készletben vagyis 510.306 mm.-val több, mint mult év hasonló időszakában. Megjegyzendő, hogy az idei kampányban a takarmányhiány következtében állatoketetésére 141.787 mm. nyers cukrot használtak el. A fenti adatokból kitünik, hogy a gyárak- és raktárakban elegendő mennyiségü cukor áll rendelkezésre és igy semmi alapja sincs annak az aggodalomnak, hogy esetleg cukorhiány fog majd beállani.

— **Katonatemetések.** Kindicrsk Mihály 55. gyalogos rohatyni lakos, a harctéren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése julius hó 11-én d. u. 2 órakor volt a csapatkórház halottasházából.

Helm Ferenc, 17. honvéd tolnai lakos, betegsége következtében el hunyt. Temetése julius hó 13-án d. u. 2 órakor lesz a csapatkórház halottasházából.

— **Köszönetnyilvánitás.** A szerető rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik jó férj és apa elhunyta alkalmából részvétüknek bármimódon kifejezést adtak, hálás köszönetét nyilvánitja a *Nyáry család.*

— **Öngyilkosság az anyja sirján.** Harza Cecilia Salétrom-utcai, 25 éves leány vasárnap reggel a Csutora-temetőben édesanyja sirján lugkőoldatot ivott. A szerencsétlen leány belső sérüléseibe rövid idő alatt belehalt. Egyik barátnőjének levelet hagyott hátra, amelyben azt irja, hogy nem tud édesanyja nélkül élni, tehát megválik az élettől. A szerencsétlen leány édes anyját pár hete temették el.

— **Rövidhirek.**

Orosz fogságba esett. Ujházi-Vince népfelkelő honvédhuszár, városi titkosrendőr, junius 21-én orosz fogságba esett.

Ménlovak árverése. A székesfehérvári magyar királyi ménlelepen hétfőn selejtezett ménlovak árverése volt.

Belefult a Balatonba. Balatonkenesénél egy 13 éves fiucska belefult a vizbe. Eddig csak anyit tudtak megállapitani, hogy Sándor a reve és székesfehérvári.

Csavargásért. Máhr Julianna zirci cselédleányt a rendőrség csavargásért 8 napi elzárásra itélte és a város területéről kitiltotta.

— **Bojtorjánhajszesz** korpásodás, hajhullás ellen kitünően bevált szer üvegje 1 kor. 20 fillér. Kapható **Szücs Róbert** Magyar Korona gyógyszertárban Kossuth-u. sarkán.

FIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK ÉPÜLETE.) ::
Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénagypörkölde! Telefon 250.

Olcsóbb lett a spiritusz! Mai naptól kezdve LITERJE I KORONA 20 FILLÉR Langráf Gábor és Fia gépszíj és bőrkereskedésében. Jókai-utca 8. — Telefon 100.

Iskoláink élete a világháborus tanévben.

A zeneiskola értesitője.

Az államilag és városilag segélyzett székesfehérvári zeneiskola életéről és munkálkodásáról, Hermann László igazgató szerkesztésében megjelent értesitő számol be.

A zeneiskolák nagy fontosságát a művelt társadalom előtt bővebben fejtegetni szinte fölösleges. A zene, mint a szépművészetek koronája, nemcsak azért fontos, mert műveltebbé teszi az embert, hanem főleg azért, mert a zenében megnyilvánuló harmonia, szivet-lelket egyaránt emel és vonz: a tökéletesebb a szebb élet, az igazi harmonikus élet kialakitására. Harmonia van a művészi zenében; legyen művészi harmonia az életünkben! Összhangot keresünk és teremtünk a zenében: keressük és teremtsük meg ezt az összhangot a mi életünkben: Istennel, világgal és az erkölcsi renddel szemben s akkor nemcsak zenélő, de egyuttal tökéletes életet élő művészek is leszünk. A zene főfontossága tehát abban van, hogy a disharmonikus embert ránevelje, rávezesse a harmonikus élet kialakitására. Ez nemcsak az egyházi zenének, de a világi zenének is főhivatása, főcélja. Ha ettől a céltól eltér, akkor dekadenciába jut, akkor nem a tökéletesebb, nem a szebb, következőleg nem a művészet szolgálatában áll. Mi meg vagyunk győződve, hogy a fehérvári zeneiskola ezt a művészi célt szolgálja és fogja szolgálni a jövőben is.

A helybeli zeneiskola, a zeneiskolát fenntartó Zenekedvelők Egyesületének elnökén és iskolai bizottságán kivül, az intézet igazgatójának és öt zenetanárnak vezetése alatt áll. Hermann László hegedümüvész és zeneszerző igazgató mellett a többi tanárok is mind zeneakadémiát vagy konzervatóriumot végzett művészi erők és tehetségek.

A kiváló tanártestület eredményes munkáját mi sem bizonyitja jobban, mint az intézetből kikerült Nosz Margit, Gerber Anna és Erdős Rózsikának kitünő sikerü vizsgálatai a Zene akadémián és a Nemzeti zenedén. A tanitás anyagában irányitó elvként az Orsz. Magy. kir. Zene akadémia tantervét követte nagyon is helyesen az intézet, mert ez valóban a zenei tanitás országos mintaképe. A zongora és hegedü tanitás, valamint a magán ének és zeneelmélet tanitása mellett, az idén a gondorkaszak is beilleszkedett a tanitás kereteibe. A tanév szeptember 5-én vette kezdetét, a főtanszakok osztályvizsgálatai pedig junius 13-án értek véget.

A növendékek zeneiskolán kivüli szerepléséből kiemelendő, hogy résztvettek, a nov. 21 iki „Cecilia" misén a székesegyházban. A március 3 án tartott 42-ik filharmóniai hangversenyen, a Volkmann d-mol szerenád műsorszámánál a vonós tanszakok 17 kiválóbb növendékét láttuk a szereplők közt. Az intézet 3 növendéke adott ezenkivül hangversenyt még pedig kettőt, az intézet helyiségében, egyet pedig a zirci főgimnázium nagytermében. A tanári kar a—háborus viszonyok közepette is buzgón részt vett a városi zeneélet művelésében. Tiz zene estélyben gyönyörködtette a zenekedvelő közönséget.

A X-ik zeneestélyt, ez esetben kivételesen belépődijakkal rendezte s a befolyt 194 K. 66 fill. tiszta jövedelmet a vak katonák segélyezésére forditotta.

Az intézetbe az év folyamán 108 tanuló iratkozott be, tehát 11 el többen mint a mult évben.

Iskoláink életéről szóló sorozatos cikkünket kénytelenek vagyunk egy ideig abbanhagyni, mert még több értesitőt: köztük a felső kereskedelmi, községi elemi iskola, iparostanonc iskola, izr. elemi és ref. elemi iskolák értesitőit nem kaptuk meg.

P—p.

A Fejérmegyei Napló HADIPOSTÁJA

Klébert Antal 17. honvéd gyalogezred 5. század közlegénye (1882. Vértesacsa.) a barctérről érkezett jelentés szerint 1914. november 16 án megsebesült s azóta semmit sem tudnak róla. Valószinüleg fogságba került.

Krisek István (1894. Erd.) 17. h. gy. e. 2 sz. *Cichper János* (1883. Vértesacsa.) 17. h. gy. e. 1. sz. *Gál János György* (1887. Székesfehérvár) 16. h. gy. e. 45. msz. *Szabó Pál* 17. h. gy. e. 9. sz. *Antal Gáspár* 1890. 17. h. gy. e. 3. sz. Ezekről az ezredhez mindezideig semmi jelentés nem érkezett. A veszteségi listában nem fordultak elő.

Bakos Ferenc 17. h. gy. e. 3. sz. 1890. *Ring Lajos.* 17. h. gy. e. munkásosztagbeli. Ezekről az ezred adatok hiányában nem tud felvilágositást adni, mert több hasonnevű fordul elő.

A születési, sorozási évre és az illetőségi helyre is szükség van. Ring Lajos nevü munkásosztagbeli katonát meg egyáltalában nem ismernek.

Szerkesztői üzenet.

H. G. százados. Tábori posta 210. Gruppe obst. v. Várady, Hálásan köszönjük, s máskor is a legnagyobb örömmel látjuk. A vitéz ezred nagyrabecsült tisztikarának sok üdvözletet küldenek az itthonlevők.

— **Társadalmi,** tudományos szemléink között a *Magyar Kultura* az elsők között foglal helyet. Havonként kétszer jelenik meg. Szerkesztőség: Budapest, VIII., Horányszky utca 20. szám.

SZÜLŐK FIGYELMÉBE

A Székesfehérvári Diák-Otthon polgári isk. :-: előkészitő tanfolyamára :-:

megkezdődtek a beiratások. A beiratásokat WEISENFELD JÁNOS igazgató-tanitó (Rákóczi-u. 8. városi községi elemi népiskolában) **naponként d. e. 11—12-ig és d. u. 3—5-ig eszközli.**

Beiratási dij 10 korona.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mézkeretnek való lécek kaphatók Kohárý József asztalosmesternél Haltér 3. (Ponty épület.)

Egy ügyes fütő állást keres. Tobak-utca 11.

7—8 osztályu gimnázista tanuló instruktornak kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Balatonfüreden nyaraló kényelmes berendezéssel, fürdőkabinnal olcsón bérbevehető. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jóházból való fiu tanulónak felvetetik Gerenday Gyulánál Kossuth-utca.

Csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi-utca 26.

Mindenesfiu 15—16 éves azonnal felvétetik az Apolló Szinháznál. Jelentkezni délután 6 órakor.

Gyümölcs-utca 29. szám alatt egy 2 szobás lakás előszobával és minden hozzátartozóval együtt minden órán kiadó.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik Gebauer Testvérek bodegájában. Kossuth-utca.

Kitünő fajú **ribizli, málna, körte,** idei **burgonya, fejessaláta, velőborsó** stb. kapható Szechenyi-utca 26. sz. alatt. Ugyanott 8—10 kocsi **trágya** eladó.

URANIA SZINHÁZ
ETŐFI-UTCA-SZ. ISTVÁN-UTCA SARKÁN
Telefon 233. — Telefon 233.

Hétfőn és kedden,
julius 12 és 13-án:

AZ ŐRNAGY GYERMEKEI.

vagy a vitéz kis kadet. Modern katonai dráma 3 felv. Remek pótműsorral, közte: **Danzig hadnagy élményei.**

Nagyszabásu pótműsorral.

Rendes helyárak.

Naponta 2 előadás este 7 és 9 órakor.

Nyomta az Egyházmegyei Könyvnyomda, Székesfehérvárott.